

Šiame numery

Iki pasimatymo Simpoziume!
Dr. Vincas Maciūnas —
Lituanistikos premijos laureatas.
Bernardo Brazdžionio eilėraščiai.
Humanitariniai ir socialiniai mokslai
Mokslų ir kūrybos simpoziume:
pokalbis su dr. J. Rėklaitiene.
Požeros "šalnos" ir Stalino "šalnos".
Pašnekesys su dr. M. Vygantū.
Leonardo Dambriūno kalbiniai raštai.
Muzikinio gyvenimo naujiena.

LITUANISTIKOS PREMIJA DR. V. MACIŪNUI

Pirmoji mūsų Lituanistikos premija paskirta dr. Vincui Maciūnui už jo lietuvių literatūros studijas ir už lietuvių literatūros išugdymą Pennsylvanijos universiteto bibliotekoje. Taip nutarė Lituanistikos instituto komisija Washingtono š.m. spalio 30 dieną visais balsais. Komisijos pirmininkas Vincas Trumpa, sekretorius Gr. Krivickienė, nariai Ant. Vaičiulaitis, Al. Plateris ir Alf. Nyka - Niliūnas. Premijos (1000 dol.) mectenatas yra kun. dr. Juozas Prunskis.

Premija bus įteikta Mokslo ir kūrybos simpoziumo Literatūros vakare lapkričio m. 25 d. Chicagoje, Jaunimo centre.

Ta proga čia bent probėgoms tenka prisiminti daugiau bibliografinę prasmę dr. V. Maciūno lietuvių indėlį mūsų kultūros aruodan. Intensyviai ir lig šiol nesibaigiantis darbas pradėtas, galima sakyti, disertaciniame stambiu veikal "Lituanistikos sąjūdis XIX amž. pradžioje, susidomėjimas lietuvių kalba, istorija ir tautotyra" (Kaunas, 1939). Tačiau jau ir prieš tai periodiniuose žurnaluose buvo apšviesti V. Maciūno įvairių lietuvių straipsnių. Užtenka tik paminėti nepriklausomą Lietuvos laikotarpio "Archivum Philologicum", "Dienovidžio", "Lietuviškosios Enciklopedijos", "Mūsų Senovės", "Naujosios Romuvos", "Vairo", "Židinio" ir kt. puslapius, kad įsitikintume, kiek daug vis dėlto vieno žmogaus padaryta. Tokių studijų arba ilginių studijinių straipsnių minėtuose žurnaluose rastume bene 24 bibliografinės pozicijas. Štai bent viena kita: "Liaudies daina ir literatūra" ("Naujoji Romuva", 1932, Nr. 25), "Motiejus Valančius 'Gyvenimu šventųjų Dieva' stilius" (Vairas, 1935, Nr. 6, 7), "Lietuvių bėda priešaušryje ir Antanas Baranauskas" (Akademikas, 1935, Nr. 1, 2), "Bohušo veikalas apie lietuvių kalbą" (Archivum philologicum, VII, 1937), "Tautinis auklėjimas ir istorija" (Židinys, 1937, Nr. 2), "1831 m. sukilimo emigrantų lietuviškieji spaudiniai" (Mūsų Senovė, II, Nr. 3, 1938), "Epizodas iš vilniečių ir žemaičių literatūros santykių istorijos" (Dienovidis, 1939, Nr. 1), "Pirmoji lietuvių poetika" (Literatūros metraštis su kalendorium 1942 metams), "Strazdo dainos Vilniaus cenzūroje (Naujoji Lietuva, 1943, Nr. 273).

"Mūsų Senovėje" (1937 - 1940) paskelbė įvairių rašytojų (A. Baranausko, M. Akelačio, J. Mikšo, F. Kuršaičio, K. Nezabausko, D. Poškos, M. Valančiaus, P. Viksvos) laišku. Taipgi įvairioje periodikoje skelbė grožinės literatūros ir literatūros bei kultūros istorijos veikalų recenzijas.

Ir išvijoje dr. Vincas Maciūnas nei darbingumas, nei mokslinis interesas nesumažėjo. Vien tik įprastoji atspausdintų studijų ir ilginių straipsnių bibliografija čia nusistatė ištiesi puslapius. Visa tai apibendrinant, tenka bent pažymėti, kad išvijos periodikoje ir šiaip įvairiuose leidiniuose apie Antaną Baranauską ir jo kūrybą yra parašęs 4 plačios apimties raštus, apie Kristijoną Donelaitį — taipgi 4, apie Vincą Krėvę — net 7, apie V. Kudirką — 3, apie Adomą Mickevičių — 5, apie Antaną Strazdą — 3, apie Tumą - Vaižgantą — taipgi 3, apie Zemaite — 4. Rašęs ir apie Balį Sruogą, apie Simaną Stanevičių, Jurgį Savickį ir kitus rašytojus.

Nemažos dėmesio skyrė taipgi paskiriami veiksėjams bei mokslo žmonėms. Todėl įvairiomis pro-

Lituanistikos instituto Lituanistikos premijos laureatas dr. Vincas Maciūnas

klausimais! O indėlis i Lietuvių Enciklopediją, kurioje yra dr. Vincas Maciūno parašyti straipsniai apie eilėdara, apie Krėvę, apie Ad. Mickevičių, apie Tautos himną, Margirį, Mažvydą, Pabaltijo universitetą, D. Pošką, apie senąją lietuvių literatūrą, S. Stanevičių, A. Strazdą ir kt. Įvairiom progom kviečiamas, neatsisakė ir paskaitų. Jų yra skaites Philadelphiaje, Baltimorėje, Bostone, Clevelande, Chicagoje, New Yorke, Washingtono. Ir tems vis apie spaudos draudimą, apie Basanavičių, A. Salį, Tumą - Vaižgantą, A. Strazdą ir kt.

Dr. Vincas Maciūnas taipgi yra suredaguoti Vinco Krėvės "Raštai", I-VI tomai, Bostonas, 1956-1961; "Lietuvių Enciklopedija", XV tomas, skirtas Lietuvai, Bostonas, 1968; "Lituanistikos Darbai" III tomas, 1973; jo parengti spaudai ir "Lituanistikos Darbai", IV tomas.

Didelės reikšmės dr. Vincas Maciūno rūpesčio rezultatas yra taipgi gausios lietuviškos sukaupimas Pennsylvanijos universiteto bibliotekoje. Jo paskatų, jo kontaktų ir jo veiklos šia kryptimi dėka šiandien Pennsylvanijos universiteto bibliotekoje, kurioje jis visą laiką dirbo, yra bene pats vertingiausias lietuviškos lobis šiame krašte. Tai neįkainojamos vertės gausios knygos, laišku ir rankraščių telkinys.

Taipgi pirmoji mūsų Lituanistikos premija paskirta mokslininkui, tikrai jos vertam, ištisus dešimtmečius tyliai dirbusiam mūsų literatūros ir apamai lituanistikos labai, nesireklamavusiam, neįsivaikijusiam garbės, bet atlikusiam ir atliekančiam darbą, kurių vertė nesibaigia viena diena, o pasilieka brangenybė visos tautos kultūrinio lobio aruode.

k. brd.

Kertinė paraštė

Iki pasimatymo Simpoziume!

Padėkos Dieną senieji piligrimai dėkojo Dievui už išsaugotą gyvybę ir už derlių naujojo šaly. Panašiai ir mes, šio amžiaus piligrimai, ateinantį Padėkos Dienos savaitgalį būsimė dėkingi už tai, kad mūsų atsivežtas tautos kultūros lobis — iš tiesų, prasmingiausia tautos gyvybė — svetimame krašte nežuvo, jaunųjų kartų sąmonėje prigijo, išaugo ir dabar atneša gražų gerliu — Trečiąjį mokslo ir kūrybos simpoziumą.

Ypač džiugu matyti, kad Simpoziumo programoj dalyvauja jau bent kelių kartų žmonės, pradėdant nuo vyresniųjų, dar Lietuvos valstybės mokslininkų, akademikų, per vidurinės kartos atstovus, jau išgijusius sau vardą visuotiniam mokslo pasauliui, ir iki pat jaunųjų, savo profesinei atečiai dar tvirtos papėdės tebeiekančių Vakarų universitetuose ar kitose mokslinėse įstaigose. Iš vienos pusės, tai užtikrina mūsų pačių savitos tautinės kultūros tęstinumą, o iš kitos — ji praturtina aplamai visos žmonijos įsikišimais ir pasiekimais. Pažiliakdami savimi, mes taip pat suteikiame gyvybingą įnašą ir visai Vakarų kultūrai, ne tiek gal "išplaukdam" i platesnius vandenius, kiek savuosius "praplėsdami".

Visų svarbiausia, tačiau, yra mokslininkų ir kultūrininkų glaudus, prasmingas santykiavimas su plačiąja lietuvių visuomene. Viešajame mūsų gyvenime: spaudoj, organizacinėje veikloje, politinės akcijos plotmėse mus iki šiol tvirčiausiai jungia tautinės ir žmogiškos nuoskaudos jausmas, kovos ir protesto dvasia, neapykanta pripažinėjimas ir jų iškrypeliškai "ideologijai". Šitie jausmai, kiek jie teisėti bebūtų, gali tačiau apkarsti tulžimi, pavirsti i tamsias, atsispyrėliškas, net tiesiog savizudiškas aistras, jeigu jie neišplauks iš šviesaus, gyvo kūrybinio tautos identiteto

pajutimo. Norint sėkmingai apginti tautos vertybes, reikia i jas tikėti. Kad tikėjimas nebūtų tuščias, reikia tas vertybes bendromis jėgomis puoselėti ir kurti. Kūrybai gi reikia ne tik vienišo įsikišimo, bet ir plataus, šilto bendravimo su savaisiais, reikia dėmesio, paramos ir pasitikėjimo tarpe tų žmonių, kurių vardan, kurių labui dirbama. Lietuvių visuomenės palankus dėmesys ir lojalumas saviesiems mokslininkams ir kūrėjams visų ryškiausiai ir prasmingiausiai šiuo atveju gali apsirėikšti tuo, kad gaučiai ir mielai visi ateisime i Simpoziumą, bendrausime su mokslininkais, klausysimės jų ir taip pat sudarysim progą jiems mus pačius išgirsti.

Jau ir Simpoziumą rengiant, visuomenė noriai atėjo talkon ir užtat pilnateisiai, pelnytai dalinsis jo vaisiais. Mokslo ir kūrybos darbuotojai visuomet liks dėkingi organizacinio komiteto vadovams dr. Kaziui Ambrozaičiui ir inž. Juozui Rimkevičiui ir jų šaukiams talkininkams nedėkingame sekretoriato ir išdinininko darbe, komplikuoame įvairių parengimų organizavime, finansinių išteklių kaupime. Dėkingi esame ir mūsų spaudai už viešosios nuomonės telkimą Simpoziumo labui. Čia ypač nuoširdžiai pasidarbavo mūsų kūrėjas-visuomenininkas Kazys Bradūnas. Iš savo pusės, dėkoju akademinės programos rengėjams dr. Vytautui Klemui, dr. Janinai Rėklaitienei ir dr. Mindaugui Vygantui. Be visų šių žmonių bendro darbo, Simpoziumas taip ir būtų nugrimzdes abstrakčių gerų norų migloje.

Dėkojame ir visiems prisidėjusiems pinigų, geru žodžiu ir kitokia parama, iki pasimatymo Simpoziume!

Rimvydas Šilbajoris

Dr. Rimvydas Šilbajoris, Trečiojo mokslo ir kūrybos simpoziumo Mokslo ir kūrybos programos komiteto pirmininkas, Nuotr. A. Pleštinio

Humanitariniai dalykai šių metų Mokslo ir kūrybos simpoziume

Pokalbis su dr. Janina Rėklaitiene, Trečiojo mokslo ir kūrybos simpoziumo humanitarinių ir socialinių paskaitų vadove

— Kitą savaitę Chicagoje įvykstančiame trečiajame Mokslo ir kūrybos simpoziume Jūs, Daktare, vadovaujate bene plačiausiai Humanitarinių mokslų sekcijai. Kurios humanitarinių mokslų srities paskaitų forma bus įjungtos Jūsų vadovaujamos sekcijos darbotvarkė?

— Simpoziumo Humanitarinių ir socialinių mokslų programa sudaryta iš sekančių sesijų: filosofijos, istorijos, kalbotyros, literatūros, menotyros, psichologijos - pedagogikos, tautotyros - tautosakos, teisės - sociologijos ir teologijos. Iš jų istorija, literatūra menotyra ir tautotyra, susilau-

kusios gausaus dalyvių skaičiaus, turės net po dvi sesijas.

— Tuo pačiu metu įvykstančio Lituanistikos instituto suvažiavimo paskaitinė programa turbūt taipgi yra įterpta i bendrąjį Simpoziumo humanitarinių mokslų darbotvarkę. Kaip čia su Lituanistikos instituto bendradarbiaujate ir kokie to rezultatai?

— Lituanistikos instituto vadai vadovauja, aš tik koordinuoju. Esu Lituanistikos instituto atstovė, jo prezidiumo įgaliojama visą tą koordinacijos darbą atlikti. Didžiausia dalis paskaitininkų yra li nariai. Tik su viena išim-

timi, simpoziumo sesijų pirmininkai visi tų pačių LI mokslų skyrių vedėjai. Todėl ir darbas sklandžiai galėjo vykti. Žinojau iš karto i ką kreiptis. Tų skyrių vedėjai, sutikdami būti sesijos pirmininkais, prisidėdavo atsakomybę sesijas suorganizuoti. Mano darbas buvo: a) pirmininkus užangažuoti, b) jiems pranešti simpoziumo rengėjų pasiūlymus bei pageidavimus, c) jiems priminti darbam nustatytus terminus, d) kai kur papildyti sesijas jaunesniais paskaitininkais ir e) surinkti leidiniui reikalingus dalyvių duomenis ir juos perduoti vicepirm. J. Rimkevičiui. Vie-

(Naukinta i 2 psl.)

Požeros „Šalnos“ ir Stalino „šalna“

Juozas Požeros romanas „Šalnos“, šiemet išspausdintas „Per-galės“ žurnale, susilaukė ypatingo partinių kritikų dėmesio. Dar prieš romano pasirodymą knygos pavidalu, įsiai jau linkniuojamas, kaip reikšmingas literatūrinis įvykis ir sekintas pavvydys. Bet, žvelgiant iš kito taško, Požeros romanas atrodo reikšmingas, kaip literatūrinė procesija atgal į Stalino laikus.

Pokario metų partizaninė kova — tragiškasis 1944 — 1951 metų laikotarpis — yra ne tik viena pagrindinių temų pokarinėje Lietuvos prozoje. Šios temos traktavimas drauge yra tapęs ir politinės padėties, šalnos ir atlydžio, barometru. Patys sunkiausiai Stalino metai pagimdė tokius stalininio profilio romanus, kaip Alekso Baltruono „Dainavos pavasari“, Jono Usačiovo „Nemunas laužia ledus“ ar Jono Dovydaičio „Po audros“. Atlydžio metams būdingi sudėtingesni romanai, kaip Mykolo Sluckio „Laipiai į dangų“ ar Vytauto Petkevičiaus „Apie duoną, meilę ir šautuvą“. Naujosios Brežnevo šalnos tarpduryje stovi Jono Avyžiaus „Sodybų tuštėjimo metas“. O Juozas Požeros „Šalnos“, susiliesdamos su Stalino laikų proza, savaip užbaigia tą tarybinio romano šokio ratelį.

Vsiems minėtiems romanistams bendri marksistinės — lenininės pasaulėžiūros rėmai: komunistinė sistema yra pranašiausia, žemės ūkio kolektyvizacija būtina, „trečiojo kelio“ nėra ir negali būti. Skiriasi jie įvairiais niuansais vienoduose rėmuose. Stalininio laikmečio romanuose beveik visiškai pradingsta veikėjų vidinis matavimas. Neigiamieji veikėjai yra groteskiškos pabaisos. Juos nugali dori, išmintingi komunistai. O iš pastarųjų išsiskiria rusai — narsūs ir antžmogius menantys „vyresnieji broliai“. „Idėjų kova“ tuose romanuose tėra plakatinių šūkių serija.

Sluckio, Petkevičiaus ir iš dalies Avyžiaus vaizduojamas pasaulis, nors ir aptvertas ta pačia ideologine tvora, yra žymiai sudėtingesnis. Giliau įžvelgiama veikėjų vidun, atviriau vaizduojamos „tarybinio“ režimo klaidos, užsimenama ir apie jo nusikaltimus. Net ir „priešuose“ kartais atrandama žmogiškų savybių. Tuose romanuose jaučiama įtampa tarp autorių meninio polėkio ir ideologijos šabloninių reikalavimų.

Palyginus su tais „atlydžio“ romanais, „Šalnos“ yra didelis žingsnis atgal. Iš jo padvelkia Stalino metų galvosena, o savo meniniu lygiu jis primena anuosius publicistinius romanus. Kaip Alfredas Guščius tiksliai pastebi „Literatūroje ir mene“, „Šalnos“ nepasižymi „nei originalia forma, nei modernia pasakojimo technika, nei nauja meninio laiko ar erdvės konstrukcija“. Tačiau Guščius tasai romano ribotumas virsta dorybe. Pasak jo, „tradicinio“ stiliaus Požerai pilnai pakanka ir tuomi autorius net „laimi“, vaizduodamas „pirmyčių pokario metų įvykius“, kuriuos „subjektyvistinė transformacija“ galinti „nepageidautinai iškreipti“.

Toksai paviršiniai „tikrovės“ stilius su lyrizmo priemaša buvo būdingas ir pokario metodo agitaciniams romanams. Šabloniškas turinys juose harmoningai derinosi su ždanoviškojo „socialistinio realizmo“ šablonu. Atlydžio metu toji darma pradėjo ir, ir, partiniai kritikai Lietuvoje niekad nenustojo įtarinėje stilistinių eksperimentų ar literatūrinio modernizmo, — jie tebesibijo, kad, nuklystant nuo „socialistinio realizmo“, bus nusidėta ir ideologiniams turinio reikalavi-

mams. Guščius teisingai pamini, jog Požerai „padėjo Bykovo, Bogomolovo, Granino ir kitų tarybinių rašytojų kūrybinę patirtį“. Prie jų reikėtų pridurti ir Kočetovo, bene tipiškiausio dabarties stalininio rašytojo pavardę. Ir paminėt sovietinius filmus apie „klasių kovą“, iš kurių Požera skolinasi tiek daug standartinių įvaizdžių ir situacijų. (Tai šeimai priklauso ir Žalakevičiaus „Niekas nenorėjo mirti“).

Požeros romano centre — du broliai, girininkas Vincas Šalna ir jo brolis Stasys. Pastarasis pasirenka „gerą kelią“ — jis persikelia iš miesto pas savo brolį, norėdamas įsikverbtį į antimaskvinių partizanų būrį ir padėti iš vidaus jį likviduoti. Vincas Šalna, „krikščioniškojo humanizmo šalininkas“, įieško „aukso vidurio“ ir, kritikų žodžiais, „nori išlikti neutralus klasių kovoje“. Tai nuveda jį į neišvengiamą pradžią, nes Požeros vertybių skalėje „krikščioniškas humanizmas“ reiškia dviveidiskumą, nešvarią sąžinę, asmenybės suteršimą. Todėl jam lemia nužudyti savo brolį — Požeros alegorijoje tarybinis Abelis krinta nuo doru besidedančio „buržuazinio humanistinio“ Kaino rankos.

Iš pirmojo žvilgsnio gali atrodyti, kad Požeros „Šalnos“ skiriasi nuo Stalino laikų romanų didesniu dėmesiu žmogaus vidui, kad ir pvz. Vinco Šalnos vidinio gyvenimo pavaizdavimu. Po Sluckio ir Avyžiaus vidinio monologo jau nebelengva grįžti prie medinių Baltruono, Dovydaičio ar Usačiovo veikėjų. Bet, atidžiau išsiskačius, tasai skirtumas pasirodo nesą tokiai didelis. Vinco Šalnos „vidus“, jo „psichologiniai prieštaravimai“ pasirodo esantys ne gyvo, daugialypio personažo sąžinės giluminei įvairumui, o autoriaus pasiskolinto standartinio tarybinio romano tipo standartinės refleksijos.

Lietuvių partizanai, „Šalnos“ romane linksniojami kaip „banditai“ ar „buržuaziniai nacionalistai“, atrodo išžengę tiesiai iš stalininių romanų puslapių. Jų kumpanosis vadas Erikėtis yra sadisto karikatūra. Kitas partizanų — sadistas, Petras Laucius, dar vaikystėje „iš lizdų strazdukus iškrėpdydavo ir užkankindavo... O paskui laidodavo giedodamas šventas giesmes“. Šiuo tarpu aprašymų autorius mums „paaiškina“ ir Laucius sadizmo šaknis ir „demonstruoja“ ryšį tarp religinio jausmo ir psichozės. Negeresni ir kiti partizanai — niekšai, iškrypėliai, besimaudantys nekaltų žmonių kraujuje ar kliaukiantys samagoną. Ir tai būdinga stalininei ar apskritai totalitarinei galvosena — „Priešas“ didžiąja raide yra visų blogybių įsikūnijimas ir todėl nustoja būti žmogumi.

Palyginkime šias partizanų karikatūras su Požeros raudonarmiečiais. Štai karininkas, vadovaujantis ūkininkų, amatininkų išvežimui:

„Viršininkas, karinė millinė dailiai guli, aptempdama gnybtą it mergišios liemenį, prie šono kadorojo pistoletas, batai žvilga, kaip varnėno plunksnos, žodžiu — nors į parąda leisk“.

Požeros „tikroviniame“ romane užsimenama apie išvežimus į Gulago salyną, bet jie vaizduojami kaip reikalingi ir neišvengiami. Dėl jų kalti „miškiniai“, o ne Stalinas, partija, saugumo aparatas. Palyginus su Požera, Chruščiovo kalba 20-jame partijos kongrese skamba beveik kaip Solženicino kaltinimas Gulago statytojams. Požeros romano lietuviai išvežimų ir teroro akivaizdoje elgiasi kaip klusnūs, nuolankūs baudžiauninkai. Kai kurie lietuviai priešinas, todėl valdžia turi

Poetas Bernardas Brazdžionis literatūros vakare Los Angeles. Mokslo ir kūrybos simpoziumo dienomis rašytojas atvyksta Chicago ir čia Simpoziumo literatūros vakare — koncerte lapkričio 25 d. (penktadienį) skaitys savo kūrybą. Nuotr. P. Jasiukonio

Bernardas Brazdžionis

ISTREMTIESIEMS

1. Poetui

Kam reikalingas tas pasaulis,
Kurį tu rimuose kuri?
Kam pasakingų rūmų aušlės
Ir veidrodžiai atžagari?...
Kam?

Kam reikalingi tavo žodžiai,
Išprovokuoti nebūties,
Kai sausos lūpos gauda godžiai
Betikslį vandenį vilčius?...
Kam? Kam? Kam?

Tik atsakys dieny bebalsis
Zenitas, tik naktų tamsa,
Kai antijonų rytui melsis
Dievotai visata visa.
Tik.

Tik niekas niekad niekur nieko
Tau, laukiančiam, nepažadės,
Kaip dovanos Melchizedeko,
Kaip kažkur krantinės žvaigždės...
Tik. Tik. Tik.

2. Žemdirbiui

Žeme kai vieny vienas keliai,
Nerasdamas raminančio šėšelio,
Vilnim nuvilnijo vidudienio jautai,
Sausrų akuotai sielą gelė.

Puotavo miestų minios, o tavęs
Niekas nepažino ir nepakvietė į vidų,
Ir praėjai tuščias išmirusias gatves —
Ir tolimos aušrų aguonomis pražydė!..

Ir žydi žydi žemė, kaip jauna
Ir išsipildžiusi sąjone,
Kaip kūdikytės krikšto dovana —
Dievo dieny malonė... — — —

— — — Ir pasileido jis pro kaktusus mirties krantu
I tolumą, jį mojančią, neramią,
Ir mynė pėsčakus į smėlį, tartum tuo metu
Jis nešty visą nelaimingą žemę.

MISLE NEAPSAKOMO IR BEGALINIO

Ką atėmė, kaip dovaną turėjau,
O ką davei, kaip nuoskaudą nešuos,
O, didis žodžio ir minties Kūrėjas,
O, amžių Mislė, gimus pranašuos!

Tau, begalini, maža žodžių gyrio,
Tau, neapsakomas, aš vardo neturim,
Tau, nemirtingas, duoda garbę mirė,
Tau, aukse, maža atpildo varim.

O, varpe pamaldų didžios šventovės!
O, rūsio rakte, pamestas žmogaus!
Kas ras, kas, dulkes nuo tavęs nuplovęs,
Kaip vyną amžiną puotaudamas ragaus.

Aklų audrų nemuskandintas laive,
Orkanų vėtros neužpūstas švyturys,
Neklystančio nematomas bendrakeivis,
Kuris kelius apraizdoje turi!

O, žemės žiedo žydinti saldyste, —
Randu — nepaimu, o pametu — meldžiuos...
Pašvaiste šiaurės skliauto išdidi, be
šėšelio, ir be galo — metai, amžiai — be pradžios!

Ką atėmė, kaip nuoskaudą turėjau,
O ką davei, kaip dovaną nešuos!
Man kupina tavos dienos taurė jau,
Dienos — nežemiškos, dienos — ne žemės šios!

DIPTIKAS

1. Ar reikia

Ar reikia regėt, kad dangus apsimiaukęs,
Kad žemė, tartum avokadas, žalia,
Ar reikia girdėt, kažkur kad šaukia
Pagalbos ties praraja juoda, gilia?..

Ar reikia ranka tau pasiekti rytojų,
Kad šioji diena būtų laiminga, graži?
Ar reikia, kad meno, padangių artojas,
Žvaigždėm apakėtų miglas, dievži?...
Ar reikia sakyti, kad tremtinio tundra
I širdį laizda įsidė gilia,
Ar reikia girdėti, kad skausmas ir skundas
Tarytum šėšelis mus lydi šalia?..

2. Nereikia

Nereikia man matyt — akim,
nuo skausmo užrištom,
Regiu dienovidžius naktim,
naktis — dienom baltom.

Nereikia atsimint — ausys —
nuolat girdžiu kažką:
Koks liūdnas girių gaudesys,
kokia pušų šneka!..

Gal nebebūsiu, kur buvau,
bet ji vis bus tenai:
Giedos gražiau, žydės balčiam
neg Jėzno jazminai..

KETURIOS MINIATÜROS

Kaip baudžianti Viešpaties rykštė
Nutolo diena vakarykštė.
Mes tikim ne saule, žmogum
Po žemės gimtosios dangum.

Nuo ko tu, žeme, pražilai,
Nuo ko tu, žeme, pražydėjai?
Tu ne žmogus, neprivalai
Jaunystę atiduot idėjai.

Aš noriu gyventi kaip paukštis pabudęs,
Kaip miestas po gaisro,
Dangus po audros,
O širdį apdengia, štai, rudens rūdys,
Ir niekur nėra jai padangės tyros...

Yra riba kiekvienai upės pradžiai,
Atkalnei, vagai, horizontams ir keliams,
O be ribos į dangų auga Dievo medžiai,
Nėra ribos, ką tau likimas lems.

Nauji leidiniai

• AIDAI, 1977 m. spalio mėn., Nr. 8. Mėnesinis kultūros žurnalas. Redaguoja dr. Juozas Girnius, 27 Juliette St., Boston, Mass. 02122. Literatūros apžvalgų ir techninis redaktorius

mas įgauna dvilypę reikšmę — jis ne tik tiktai nurodo į romano pagrindinius veikėjus, Vincą ir Stasį Šalnas, bet ir atskleidžia autoriaus ideologinį ir meninį šaltinį: Stalino laikų didžiąją Šalną.

— Leonardas Andriekus, OFM, Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine 04046. Žurnalą leidžia lietuviai pranciškonai. Administruoja Benvenutas Ramanauskas, OFM, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207. Metinė prenumerata 15 dol.

Naujasis numeris pradėdamas L. Dargio straipsniu „Okupuotąją Lietuvą daugiausia maitina sklypininkai“. Minima vysk. Vincento Brizgio 50 metų kunigystės sukaktis. Spausdinamas A. Radžiaus eilėraščių ciklas „Saulės vyno lašas“. Jurgis Zalcauskas duoda Gardino

vaizdą ir Lietuvos aprašymą XVI amž. atlase. Tėsinu toliau eina Antano Paškaus ilgesnis raštas „Vakarietiškas žmogus išlaisvinimų sūkuryje“. Taipgi toliau spausdinama Putino „Nuvainikuotoji vaidilutė“. Antanas Vasaitis išsamiu straipsniu prisimena ryškų visuomenininką, kultūrininką, pedagogą ir vaikų periodikos redaktorių Stasį Tijūnaitį, mirusį 1965 m. Apžvalginėje žurnalo dalyje rašoma apie kompozitorių Jeronimą Kačinską (Izidorius Vasyliūnas), apie šiandieninius visuomeninės bei politinės išsilaukusios veiklos rūpesčius ir mis.

koordinaciją (J. Kojelis), apie Povilo Puzino tapybą ir monografiją (P. Jurkus). Taipgi recenzuojamos knygos: A. Spelio „Mergaitė iš geto“ (dr. Jonas Grinius), Aldonos Veščiūnaitės „Žodžiai kaip salos“ (Iona Gražytė-Maziliauskienė), Ant. Rukšos vertimas lietuvių kalbon Publijaus Vergilijaus Marono „Bukolikų“ ir „Georgikų“ (Juozas Zaranka), Aleksandro Pakalniškio „Zemaičių“ (J. Gimbutas). Numerio viršeliai ir puslapiai papuošti Povilo Puzino tapybos darbų nuotraukomis.

Ir medicina ne vien tik daktarams

Pašnekesys su dr. Mindaugu Vygant, Simpoziumo medicinos mokslų vadovu

— Trečiajame Mokslo ir kūrybos simpoziume Jūs, Daktare, esate Medicinos sekcijos vadovas. Sakyt, kurie motyvai lėmė, kad medicinos mokslas šiame mūsų simpoziume turi savo atskirą sekciją, kai tuo tarpu kai kurie kiti mokslai ir menai turi rikiuotis kurioj nors labiau bendrinėje sekcijoje?

— Teisingai sakot. Trečiajame mokslo ir kūrybos simpoziume medicinos mokslas turi savo atskirą sekciją, nors ta sekcija palyginti maža. Šiomis dienomis medicinos mokslams dėmesys labai didelis, turint mintį ir valdžią ir visuomenę. Visose gamtos mokslų tyrinėjimo srityse yra dvejetainis priejimas: pagrindiniai tyrimai (basic research) ir pritaikomieji (applied). Pritaikomųjų tyrimų didžiausia dalis pabrėžia aktualumą žmogaus sveikatai. Tai atsiklo, visuomenės reikalaujant, valdžiai pritarant ir duodant žymiai didesnę pašalpą medicinos bei gamtos mokslams. Tad šiandien mediciniška galvosena labai plačiai pasisklaidius, todėl ir mokslo simpoziume reikalinga yra atskira sekcija.

Pačioje medicinos sekcijos temų įvairume matyti medicinos išsiplėtimas, išsišakojimas, susikirtimas su biochemija ir kitais mokslais bei rūpestis grynai gydymo problemomis.

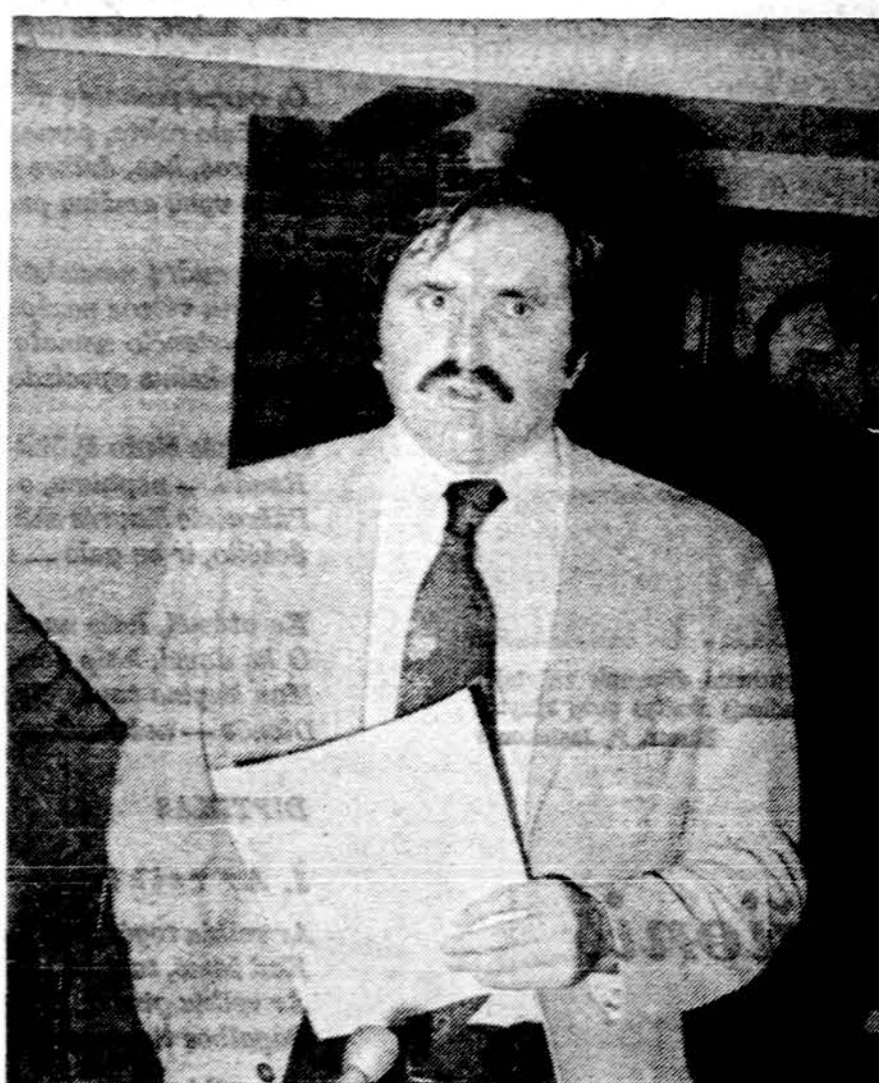
— Ar medicinos sekcijos paskaitos bus labiau specifinės ir specialios, taikomos patiems gydytojams, ar jos bus įdomios ir suprantamos taipgi ir negydytojams? Kaip jūs šią profesionalumo ir populiarumo problemą išsprendsite?

— Medicinos sekcijoje paskaitos bus įvairios. Ir tikimės, kad jos bus įdomios bei suprantamos ne vien gydytojams, bet ir negydytojams. Temų ir problemų įvairumas turėtų sudominti visus. Dabartinio laiko labai išpopuliarėjusio kontroversinio temo "Priešakamerinis dirbtinis lėšis" bus diskutuojama dr. Kelerto. Bet pats temos gildinimas bus suprantamas visiems. Dr. Daugirdas kalbės apie užkrečiamas lytines ligas. Tema irgi populiari, bus aptarta visai suprantama kalba. Dr. J. Puzino paskaita — apie nemedikams. Dr. Butkaus pranešimas suksis apie biocheminius atradimus. Tad, čia suminėjus tik keletą pavyzdžių, matome, kad sekcijos temos įvairios, turėtų būti visiems įdomios ir suprantamos.

— Skaitytojams ir simpoziumo lankytojams yra jau iš anksto įdomu sužinoti, kieno ir kurių mediciniškų temų paskaitos simpoziume bus skaitomos? Ar pritaikomos sekcijoje ir kelių gydytojų pokalbis kuria nors tema?

— Medicinos temų paskaitos simpoziume bus tokios: Dr. Algimantas Kelertas "Priešakamerinis dirbtinis lėšis"; Dr. Jonas Daugirdas "Užkrečiamos lytinės ligos"; Dr. Jonas Puzinas "Petrus Avizonis, lietuviškosios medicinos terminijos puoselėtojas"; Dr. Jonas Valatka "Simto pacientų miokardo patologija staigios mirties atvejuose"; Dr. Mindaugas Vygant "Naujausia diagnostika ir gydymas pasikeitusiose diabetinėse akyse".

Specifiniai kelių gydytojų pokalbis viena kuria tema neprašomas. Bet dr. Linas Sidrys ir dr. Antanas Butkus kalbės apie jų išpažintus bei patyrimus, lankant dabartinės medicinos mokslus bei institutus Vilniuje ir

Dr. Mindaugas Vygant, Simpoziumo Medicinos mokslų dalies vadovas. Nuotr. A. Plaušinskis

Kaune. Tuo būdu gali užsimegti įdomus pokalbis apie šiandieninę medicinos mokslų situaciją Lietuvoje bei galimybes pasidalinti mokslinėmis žiniomis tarp išeivijos ir okupuotos Lietuvos mokslininkų.

— Spaudoje tenka pastebėti, kad mūsų medicinos profesionalų netrūksta ir jau čia gimusioje ir čia išsimokslusioje kartoje. Sakyt, ar šie jaunieji daktarai palaiko lietuviškąjį kontaktą su savo vyresniaisiais kolegomis, ar papildo Lietuvos gydytojų draugijos gretas? Ar daug jaunesniosios kartos atstovų reikšis Jūsų vadovaujamoje sekcijoje?

— Teisingai pastebėjot. Daug jaunesniosios kartos lietuvių domisi medicinos mokslais ir nori tapti gydytojais. Šis reiškinys, be abejo, nėra būdingas tik lietuviškam jaunimui, o bendras visiems dabarties jaunuoliams. Tačiau vis tiek yra džiugu, kad tiek

daug lietuviukų yra priimami ir medicinos mokyklas (o varžybos, kaip visi žinom, labai čia sunkios) ir jas sėkmingai baigia.

Lietuvių gydytojų draugija yra panašioji padėty, kaip ir visos kitos lietuviškos organizacijos, turint mintį jaunimo pritraukimo problemą. Mano manymu, lietuvių gydytojų organizacija neatkreipia pakankamai dėmesio į jaunesniąją kartą nei oficialiu, nei asmeniškai bendravimo būdu. Taipgi didžiuliu jaunėsios kartos gydytojų nebeįsiskiria didesnės lietuvių kolonijose, o kraustos kur įdomesnės gyvenimo ar darbo sąlygos. Toks jaunųjų išsilavinimas atitaukia juos nuo savuotinių bendrinių reikalų.

Šio simpoziumo Medicinos sekcijoj dalyvauja du jau Amerikoje gimę ir čia išsimokslinę gydytojai: dr. Jonas Daugirdas ir dr. Linas Sidrys. Tai 25 proc. visų medicinos sekcijos dalyvių.

Nauji leidiniai

• **ATEITIS**, 1977 m. spalio mėn., Nr. 8. Ateitininkų Federacijos leidžiamas katalikiškos lietuviškos orientacijos mėnesinis žurnalas. Vyr redaktorius — kun. dr. Kęstutis Trimakas, 850 DesPlaines Ave., Apt. 409, Forest Park, IL 60130. Redaktoriai: dr. Algis Norvilas ir Aladona Zailskaitė. Administruoja Juozas Polikaitis, 7235 S. Sacramento Ave., Chicago, IL 60629. Spausdinama "Draugo" spaustuviėje. Žurnalo metinė prenumerata JAV ir Kanadoje — 7 dol., garbės prenumerata — 15 dol., susipažinimui — 5 dol., visur kitur — 5 dol.

Redaktoriaus vedamasis šį kartą apie idealus ir tikrovę. Sesuo Onutė Mikailaitė rašo apie žmogaus širdies teologiją šventraštėje. Duodama Henriko Nagio du puslapiai naujų, puikių eilėraščių. Kondensuotas, bet taikliai problemas užgriebiantis, pokalbis su iš Lietuvos pasitraukusiu dailininku Vladislavu Zilium. Pašnekesio puslapiai ryškiai iliustruoti dailininko tapybos ir grafikos darbų nuotraukomis. Novelių mėgėjai ras Jurgio Gliados

"Praradimą kalnuose". Naujai išrinkti Ateitininkų Federacijos Tarybos nariai (Rimas Juozaitis, Gabija Juozapavičiūtė, dr. Adolfas Damušis, ses. Margarita Bareikaitė, kun. dr. Kęstutis Trimakas) pasisako tema: "Kokia svarbiausia laiko keliamą problema?" Knygų skyriuje pokalbis su kun. dr. Feliks Juzevičium jo naujos knygos pasirodymo proga. Plati ateitininkiškos veiklos kronika.

• **AKIRACIAI**, 1977 m. spalio mėn., Nr. 9. Atviro žodžio mėnraštis. Leidžia Viewpoint Press, Inc., 6821 S. Maplewood Ave., Chicago, IL 60629. Redaktoriai: D. Bielskus, K. Drunga, L. Mockūnas, Z. Rekašius, dr. T. Remeikis, dr. E. Vaisnienė, H. Žemelis. Leidimo metinė prenumerata 8 dol.

Šį kartą apie Eduardo Mielaičio poeziją rašo R. Šilbajoris, o su Lietuvos jauniesiems poezijos pavyzdžiais susipažinsime Alg. T. Antanaitis. Ypač įdomus pasikalbėjimas su se-

Leonardo Dambriūno kalbiniai raštai

ANTANAS VAICIULAITIS

Kalbininkas Leonardas Dambriūnas, nuo kurio mirties lapkričio 24 dieną sueina metai laiko, paliko penkis stambius savo raštų apžvalgus, — periodinėje spaudoje jo pasirodžiusių straipsnių nuorašus.

Iš jų du apima kalbos klausimus, vienas — kultūrinius, ir du — politinius.

Naslė Elena Dambriūnienė susirūpinusi, kaip būtų galima išleisti pirmoje vietoje tuos du kalbinius. Gal juos būtų galima sutalpinti ir į vieną kokių 500 — 600 puslapių knygą.

Susipažinus su šiuo kalbiniu turtu, susidarė įspūdis, kad šiuos raštus paruošti spaudai būtų nesunkus darbas.

Vienas dalykas, kurį reikėtų

— Negalėtume pasakyti, kad lietuviai gydytojai nesidomi kuo kitu, o tik medicina, neremia mūsų išvėiskios kultūrinės bei visuomeninės veiklos. Tačiau porcingai su galėjimu, Jūsų manymu, ar mūsų, populiariai kalbant, daktarija atlieka, jei ne kokią kitokią, tai bent mecenatišką pareigą sava bendruomenei ir tautai, jau nekalbant apie mūsų tautinio atgimimo Didžiųjų Daktarų viso gyvenimo pavyzdį?

— Lietuvių gydytojų kultūrinis ir visuomeninis gyvenimas pilnas turtingos praeities, kaip matėme Basanavičiaus ir Kudirkos pavyzdžiuose.

Amerikos lietuvių gydytojai irgi turėjo Lietuvai daug dirbusių pasiūlymus, kaip dr. Biežis, dr. Šliūpas. Juos seka nemažas būrys ir šiandienykščių.

Jaunesniajai kartai čia pramatau ta prasme liūdnę atei, nors šie gydytojai pasiekę gal net tobulesnę medicinišką išsilavinimą. Šių dienų tendencija yra daugiau ir daugiau specializuotis, atkreipiant dėmesį į labai ribotas problemas. Tuo pačiu yra galimybė gydytojui pamiršti visą žmogų, jo asmenybės pilnumą, pamiršti jo rolę lietuviškoje ir amerikietiškoje visuomenėje. Praeities didieji daktarai suprato aplinkos svarbą fizinei ir dvasinei sveikatai. Kyla klausimas: ar jaunesnieji tai suprast? O jei supras, tai ir mecenatinių mostų nepasigėsime.

mantikos struktūralistų ir semiotikų prof. Algirda J. Greimau.

Pasigendame redakcijos kalbino akytumui. Jei kurių bendradarbių straipsniai gauti su gremėždiškomis kalbos klaidomis, tai tos kalbos klaidos spausdintuos rašiniuos taip ir paliktos.

• **MUSŲ ŽINIOS**, 1977 m. lapkričio mėn. 13 d., Nr. 16. Lietuvių jėzuitų ir Jaunimo centro Chicagoje dvisavaltinis biuletenis. Redaktoriai: Alg. Kezys, S.J., ir Ant. Saulaitis, S.J. Administruoja Petras Kleimotas, S.J. Siunčiant paštą, bent 5 dol. metams. Redakcijos ir administracijos adresas: 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636.

Apie iškeliauvusius šauklius, mirusius prasmę, rašo Anicetas Tamošaitis, S.J.; susipažįstama su naujuoju Jaunimo centro direktoriumi kun. Antanu Saulaičiu, S.J.; aptariama Bruno Markaičio, S.J., kūrybos koncertas ir losangeliečių B. Pūkelevičiūtės spektaklis, o taipgi vakarose su lietuvių teatro kūrėju — aktorė Jolanta Lapinskaitė; daug žinių ir nuotraukų iš įvairiausių jaunimo veiklos.

Leonardas Dambriūnas nepriklausomos Lietuvos metais su savo dėde prof. A. Dambrausku-Jakštu ir seserimis Alena ir Stase.

Kam tektų Leonardo Dambriūno kalbinių palikimą ruošti knygai, tas turėtų dar patikrinti, ar šiuose dviejuose apžvalgose sudėti visi jo kalbiniai straipsniai, — gal yra jų dar likusių ir kitur. Sakysime, reikėtų pažūrėti, ar šiuose dviejuose apžvalgose yra jo svarbesni straipsniai iš "Lietuvių Enciklopedijos", kuriai jis uoliai talkino.

Šiaip ar taip, susidarytų svari knygą ir lietuvių kalbos teorijai, ir praktiniam reikalui. Toks veikalas taip pat būtų pravartus ir įvairiems lituanistinams kursams ir studijų stovykloms.

Žinoma, leidžiant reikės apžvelgti Leonardo Dambriūno įnašą, kaip kalbininko. Todėl paruošimui teks dairytis šios srities specialisto. Be to, bus reikalinga ir biografinė apybraiža.

Netrukus turėtume susilaukti profesoriaus Antano Salio Raštų

pirmo tomo. Lygiai būtų džiugu išgirsti, kad pajudėjo ir kitų dviejų žymių kalbininkų — Leonardo Dambriūno ir Prano Skardžiaus — raštų išleidimas.

Kviečiame įsigyti šias dvi įdomias knygas:

TRETEJI VAINIKAI

Lietuvių Poezijos Antologija, dalyvauja virš 50 autorių, kietais viršeliais \$6.00.

KARŪNA

Anatolijaus Kairio istorinė poema, trys istorinės dramos iš Mindaugo laikų, 316 pusl., iliustruota, kietais viršeliais \$6.50.

Užsakant abi knygas kartu \$10.00. Užsakyti: DIALOGAS, 4304 W. 55th Str., Chicago, IL 60632

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES

Pardavimas ir Taisymas

2646 W. 69th Street — Tel. RE 7-1941

Trečiojo Mokslo ir Kūrybos Simpoziumo Programos Santrauka

(Viskas vyksta Jaunimo Centre, išskyrus banketą)

TREČIADIENIS, LAPKRIČIO 23 D. (1977 m.).

19:30—22:30 Susipažinimo pobūvis. Programoje A. Baronas. Kavinė

KETVIRTADIENIS, LAPKRIČIO 24 D. (PADEKOS DIENA).

10:00—12:00 VI-sis Lituanistikos Instituto narių suvažiavimas. J. Gimbutas.
10:00—12:00 PLIAS-ALIAS (Inžinierių s-gos) informacinis posėdis. A. Kerelis.
14:00—14:30 Atidaromasis posėdis: K. Ambrozaitis, R. Šilbajoris. D. salė
14:45—16:45 Architektūra ir statyba. Filosofija. Literatūra A. Kalbotyra.
19:00—21:00 Bendrinis posėdis: R. Šilbajoris, J. Jurašas, V. Kavolis, V. Vardys, T. Venclova. D. salė
21:00— Jaunimo posėdis.

PENKTADIENIS, LAPKRIČIO 25 D.

9:30—11:45 Jūros mokslai. Psichologija. Tautotyra A. Chemija ir Medžiagų moksl.
Hidraulika. Pedagogika.
13:15—15:15 Energija A. Medicina. Menotyra A. Istorija A.
15:30—17:30 Energija B. Teologija. Menotyra B. Teisė ir soc. m.
19:30—21:30 Literatūros ir muzikos vakaras. D. Lapinsko muzikinis pastatymas. Dalyvauja: D. Kučėnienė, L. Lapinskienė, J. Balutis, D. Lapinskas. Premijų įteikimai. Programoje: L. Andriekus, I. Meras, B. Brazdžionis, E. Juodvalkytė, N. Užabalienė, T. Venclova.

SEŠTADIENIS, LAPKRIČIO 26 D.

9:00—11:45 Silumos mainai — Mechanika. Fizinis ankl. Tautotyra B. Inform. — Kompiuteriai.
12:00—13:00 Lituanus reikalai: A. Klimas, J. Račkauskas, Z. Rekašius. Kavinė
13:15—15:15 Transportacija A. Biologija. Gamtos moksl. Istorija B. Fizika — Matematika.
15:30—17:30 Transportacija B. Biochemija — Medicina. Menotyra C. Literatūra B.
19:00 Banketas. Programoje: N. Linkevičiūtė, B. Prapuolenis.

SEKMADIENIS, 11:00 Pamaldos.

12:15—12:30 Mirusiųjų prisiminimas.
13:00—14:00 Uždaromasis posėdis: J. Gimbutas, R. Šilbajoris, K. Ambrozaitis.

PASTABA: Pūne programa leidinyje.

Kultūrinė kronika

LIETUVES DAILININKŲ ČIURLONIO GALERIJOS, JAUNIMO CENTRE

Vakar Čiurlonio galerijoje, Jaunimo centre, Chicagoje, buvo atidaryta bendrinė lietuvių dailininkų paroda. Tai didelė naujiena, nes lig šiol čikagiečiai matydavo čia daugiausia tik vietinių dailininkų darbus. Ši kartą parodoje dalyvauja ir kitų lietuvių kolonijų moterų dailininkės. Parodą surengė Lietuvių dailininkų sąjunga. Paroda galerijoje vyks ir visas Mokslo ir kūrybos simpoziumo dienas. Uždaro ma gruodžio 4 d.

PIRMOJI PABALTIEČIŲ MENO PARODA NEW YORKE

Spalio 29 — 30 dienomis, Kultūros židinyje, Brooklyne, įvyko pirmoji pabaltiečių meno paroda New Yorke. Dalyvavo 40 menininkų iš rytinio JAV pakraščio. Buvo išstatyta apie 90 tapybos, grafikos ir skulptūros darbų ir keletas audinių. Atsilankė apie 400 žmonių. Parodą rengė prieš metus įsisteigusi pabaltiečių meno draugija "BALTIA", kurios tikslas yra siekti kultūrinio bendradarbiavimo tarp pabaltiečių įvairiose meno šakose.

Aktyviausiai iš lietuvių menininkų šioje organizacijoje dalyvauja ir parodos rengimu daugiausia rūpinosi dail. K. Žoromskis, iš latvių — dail. I. Rumpeters, iš estų — E. Ojaama. Organizaciniai branduoliai aktyviai veikė ir įvairius parodos reikalus koordinavo E. Sturms, prof. O. Berendsen ir A. Staknienė. Prie parodos rengimo prisidėjo ir visa eilė kitų asmenų, kuriems artima pabaltiečių kultūrinio bendradarbiavimo idėja. Numatyta ateityje surengti parodą ir kokiame muziejuje ar galerijoje. Taip pat numatyta užmegzti ryšius ir

tarp pabaltiečių rašytojų ir muzikų New Yorke apylinkėse. (Platesnis parodos aprašymas tilps vėlesniame kultūrinio priedo numeryje.)

NUOTRAUKOS MENININKŲ PARODA

Siemetinė lietuvių nuotraukos menininkų paroda, dar ir ši savaitę vykstanti Jaunimo centro mažojoje salėje, Chicagoje, kaip ir kitais metais, sutraukė apšėiai žiūrovų. O pasižiūrėti yra į ką. Vėl buvo paliudyta, kad turime šioje meno srityje tikrai talentingų ir savo darbą mėgstančių žmonių. Džiugu ir tai, kad šioje parodoje savo darbus išstatė, galima sakyti, kone mūsų vėteranai, jau plačiai pažįstami ne vien saviški, bet ir amerikiečių spaudos bei galerijų. Nesipaukavo jie su savo vertingais darbais rodytis greta gana gausios jaunėsiųjų foto menininkų kartos, kuri savo kūrybiniais užmojais nei sau, nei vyresniesiems gėdos nepadarė. Tiesa, gal vienas kitas iš jaunesniųjų dar labiau ieškojimų fazėje, bet tie ieškojimai savo drąsa ir gilumu, žiūrėk, viener ar kitur pasižokėja į tikras šios meno aukštumas. Net šios parodos suorganizavimas ši kartą buvo jau išskirtinai jaunesniųjų rankose. O tos rankos pasirodė yra darbščios ir jautrios geram skoniui.

"SUKILIELIŲ" OPERA VILNIUJE

Valstybiniame akademiniam operos ir baleto teatre Vilniuje š. m. spalio 29 d. įvyko J. Juzeliūno operos "Sukilėliai" premjera. Operos libretą pagal žinomą V. Mykolaičio — Putino romaną "Sukilėliai" parašė A. Liobytė. Veikalo tema — 1863 metų lietuvių sukilimas prieš rusus. Pagrindinis operos personažas yra istorinis sukilėlių vadas kunigas Antanas Mackevičius. Premjera praėjo su dideliu pasisekimu.

B. Raugaitė prie autoportreto "Praitis ir dabartis" (Nuotr. K. Cikotos)

B. Raugaitė Močiutė (Nuotr. K. Cikotos)

Nauja portretistė

Alliens Art Association patalpose, Philadelphiaje, buvo atidaryta (1977.X.30) Bangulės Raugaitės (tapytojos oficiali identifikacija mene) meno paroda. Eksponuota 18 aliejaus darbų, daugiausia didesnių už dekoratyvinį salono formatą, visi portretai, arba žmonės tolimesnio atstumo plane.

Portretų kalba sutelkta ne tik veiduose ir pozose, bet dalis pasakojimo palikta ir aplinkai. Netiršta dažų danga, šviesokos spalvos. Svarbiausias dailininkės dėmesys atiduotas akims.

B. Raugaitės žmonės nėra herojai. Tai šiuolaikiniai kasdienos atstovai, atvirų veidų, drąsiai mastą, nestengiant likti plačiau priimtuose rėmuose ir nelengvai apsisprendžiant.

kruopštumui jie rausiasi savy, ieškodami viskam atsakymų, nieko aksiomomis nepriimdami. Neišsidailinę, už kosmetikos neslepia problemų, nebija dvasinės gėdos, šešėliais nesidangstą fiziologinės prigimties. Jie pirmiausia stebisi patys savimi, dėmesį aplinkai atidedami vėlesniam laikui. Atsakymų stoka juose kelia ne kančią, bet smalsumą, kartais abejingumą. Sverdami savo pačių bruožus, jų nežymi nei gerai, nei blogais, ir atrodo, kad šios sąvokos jiems dažnai susilieja. Pagrindiniai klausimai — kas ir kodėl.

B. Raugaitės portretai yra ne veidų rinkinys, bet nežinios ju tvindyto gyvenimo iškarpos. Šiuo ji iš geros piešėjos pereina į kūrėją. Paroda atskleidė nuovokos apstą, drąsumą ir gerą profesinį pasirošimą. Rodomi ne bandy-

Filmų įvairumai

STASE SEMENIENE

YOU LIGHT UP MY LIFE įslinko į kino teatrą tyliai, be jokių reklamų, be pretenzijų bei dirbtinio išpūtimo. Nepretenduojas į didingumą, šis spalvotas filmas yra paprasta, nedidelė ir neperkrauta žavi meilės istorija, kokią pilna yra tikrasis gyvenimas, ne ekrane, ir ji nuteikia žiūrovą kaip vynu taurė prie geros vakarienės. Taipgi filmo žvaigždė, jaunas ir nematytas veidas, Didi Conn patraukia į save, jei ne grožiu, tai tikrai skambiu balsu.

Jauna moteris nuo pat savo kūdikystės yra treniruojama savo tėvo vodevilio aktorius (Joe Silver), kaip komikė, kuri bet kada galėtų pavaduoti kitą aktorę ar, reikalingu esant, greitai įsijungti į vodevilio veiksmą. Mergaitė myli savo tėvą, bet purtosi vien tos minties būti komediantė. Ji nerodo jokio entuziazmo ne tik komikės karjerai, bet net yra įsitikinusi, kad ji neturi jokios humoro gyslės, žodžiu, visiškai nėra juokinga.

Dainavimas ir net pačių dainų sukūrimas, ot, tai josios talentų laukai, tai tikroji "slaptoji jos meilė." Ir filmas pasakoja, kaip ji, sukaupusi visą savo drąsumą, mėgina "atrasti" save ir įsitikinti, kur yra jos tikrasis pašaukimas, ir pagaliau atverti akis į dievinančiam tėvui, kad jis paleistų ją savarankiškai įsiskirti savo gyvenimo keliu.

Simpatingoji Didi gali būti dvejojančiam jaunui ar jaunuolei kelrodžiui ir įkvėpimu. Ji ir labai švelni, kukli, o kartų mylinti, laukianti, ieškanti, nusvylianti savo sparnus ir kylanti aukštyn — taip žmogiška, suprantama, sava, ir kad ji išdumia savo apdovanojimo Thunderbird į New Yorką naujam gyvenimui ir pasisekimui (mes sužinome, kad jos daina "You light up my life" laimi 1-ą vietą iš šimto populiariausių — gaila, čia per daug išdėvime turinį, bet vis tiek bus idomu sekti ir klausytis gražaus dainavimo), galima tikėtis, kad ji — taip jaunume amžiuje — surado atsakymus, kurių ieškodami mes kartais praleidžiame pusę ar net visą gyvenimą.

Filmas tinka visai šeimai stebėti. Nesakytume, kad jis yra didin-

gas, bet tikrai geras, švarus, akiai ir ausiai mielas. Kartais paprastai ir pigiai pastatytas filmas pralenkia tuos, kuriems išleidžiami milijonai ir kurie perkraunami tuzinais žvaigždžių.

PATIKSLINIMAS

Aleksandro Radžiaus straipsnyje "Juodosios žvaigždės paslaptis", išspausdintame "Draugo"

kultūriniame priede spalio mėn. 29 d., yra praspūdę šie netikslumai: pirmame puslapyje, ketvirtąjį skiltį, šviesos greitis pažymėtas 156000 mylių per sekundę, o turėtų būti 186000 mylių per sekundę; antrame puslapyje, ketvirtąjį skiltį, minimo mokslininko pavardė yra ne Robert Appenheimer, bet Robert Oppenheimer.

MES STENGIAMES DUOTI LIETUVIAMS GERIAUSIA PATARNAVIMĄ IR GERIAUSIAS PIRKIMO SĄLYGAS.

ISIGYKITE LABAI PATVARIĄ IR EKONOMIŠKĄ SUSISIEKIMO PRIEMONĘ.

LeBARON

Mažas labai patogus 1978 m.

CHRYSLER

nuo \$ 5,250.00

Le Baron Medallion 4-Door Sedan

Turime jaunuoliams mašinų: Cadillac, Buick, Pontiac, Oldsmobile ir kitų, taipgi importuotų. Įvairių kainų. Pradedant nuo \$100. Mūsų dirbtuvėse prityrę mechanikai pataisys karoseriją (Body), sparus (Fenders) ir sureguliuos motorą.

BALZEKAS MOTORS, 4030 S. Archer VI7-1515

Seniausias automobilių pardavėjas Chicagoje, gerbiamas virš 60 metų.

PLYMOUTH—VOLARE—CHRYSLER—ARROW

1977-1978 METŲ EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 So. Western Ave., Chicago, Illinois 60643

Tel. — (312) 238-9787

NAUJI SKRIDIMAI (CHARTERS) Į VILNIŲ SU PAN AMERICAN LĖKTUVAIS IŠ NEW YORKO:

Išvykimo datos: 1978 m. vasario mėn. — \$669.00; kovo mėn. \$691.00 ir \$746.00; balandžio mėn. \$746.00.

Kalėdinė kelionė 1977 m. GRUODŽIO mėn. 20 dieną — 2 savaitę (Maskva, Vilnius, Ryga) \$1138.00.

1 savaitę Havajuose — 3 salos, 1978 m. sausio 14 d. — \$564.00.

Prie visų aukščiau minėtų grupių galima jungtis iš Chicago ir visų kitų Amerikos ir Kanados miestų su papildomu mokesčiu.

(Prices are based on double occupancy and are subject to change and/or government approval).

Taip pat parduodame skridimus iš Chicago į Los Angeles — kelionė į vieną galą \$89.00.

KALĖDINIAI DOVANŲ SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR KITAS ŠALIS

Kalėdinis 1977

Vilnonė gelėta arba su ornamentais skarelė; 2 m. vilnonės medžiagos suknelė; 2,75 m. crimpleno medžiagos moteriškai eilutei; 1 moteriškas arba vyriškas pūkus nertinis; 2 poros vyriškų arba moteriškų storų nailono kojinių; 1 sv. šokoladinių saldinių dėžė; 40 angliški cigarečių ir 3 m. vilnonės eilutei medžiagos su jaudimu "All wool made in England".

Kaina su įskaičiuotu muitu ir visomis persiuntimo išlaidomis \$180.00.

Į šį siuntinį dar galima daėdėti prekių 8 svarų svorio. Galė būti 4 m. medžiagos, 2,75 m. dirbtinio minko kailio arba kitokios prekės. Žemiau siūlome keletą populiariausių dovanų. Visos kainos yra jau su įskaičiuotu muitu.

Dirbtinio minko kailis moteriškai paltui	\$80.00
Jeans "Wrangler", vyriškos arba moteriškos	40.00
Nertinis, vyriškas arba moteriškas	27.00
Geresnis nertinis	32.00
Nailono kojines, vyriškos arba moteriškos	3.00
Tights	3.50
Vilnonė medžiaga suknelėi	24.00
Crimpleno medžiaga suknelėi	18.00
Crimpleno medžiaga moteriškai kostiumėliui	30.00
Nailono apatinius	10.00
Nailono marškiniai	11.00
Geresni marškiniai	15.00
Vilnonė skarelė	11.00
Lietisargis telescopis	12.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei	50.00
Geresnės rūšies medžiaga eilutei	60.00
Dar geresnės rūšies medžiaga eilutei	75.00

Sudarant visai naują siuntinį, dar reikia pridėti \$24.00 persiuntimo išlaidoms.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus į Lietuvą ir kitas šalis.

BALTIC STORES, LTD.

11 London Lane, Bromley, Kent, England

Tel. 01 460 2592.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gerai pažįstama firma, kuri, per daugelį metų skubiai ir tiksliai aptarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS-SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTONIJĄ, UKRAINIJĄ ir t. t.

GAVEJAS NIEKO NEMOKA.

TOKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI.

VISI SIUNTINIAI APDRAUŠTI GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštų kokybės prekių priimamomis kainomis.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašyti mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

488 MADISON AVENUE

(tarp 51 ir 52 gatvės) FLOOR 21st

NEW YORK, N.Y. 10022

Tel.: (212) 768-1450/1

SKYRIAI:

APPLE-VALLEY, Minn. 55124 — 7797 147 St.	Tel.: 612-632-7083
NEW YORK, N.Y. 10003, 45 Second Avenue	Tel.: AL 4-5456
NEW YORK, N.Y. 10011, 135 W 14th Street	CH 3-2583
HACKENSACK, N.J. 07601, 112 Main St.	Tel.: 201-342-9816
SO. BOSTON, Mass. 02127, 389 West Broadway	268-0068
BUFFALO, N.Y. 14206, 332 Fillmore Avenue	TL 6-2674
CHICAGO, Ill. 60622, 2222 West Chicago Avenue	BR 9-6968
CHICAGO, Ill. 60629, 2501 West 69 St.	WA 5-2737
CLEVELAND, Ohio 44134, 5879 State Road	884-1738
FORT WAYNE, Ind. 46808, 1897 Beimeke Rd.	Tel.: 432-5402
GRAND RAPIDS, Mich. 49504, 636-38 Bridge St. N.W.	GL 8-2256
BRIDGEPORT, Conn. 06616, 1880 Seaview Ave.	Tel.: 203-367-2863
HARTFORD, Conn. 06106, 518 Park St.	246-9473
LAKWOOD, N.J. 08701, 241 Fourth St.	FO 3-8569
LEXINGTON, N.Y. 12452 — Route 13 A	Tel.: (518) 989-6742
LOS ANGELES, Calif. 90022, 990 S. Atlantic Blvd	AN 1-2994
NEW HAVEN, Conn. 06511, 1329 Boulevard	LO 2-1448
NEWARK, N.J. 07106, 838 Sanford Avenue	373-9783
PASSAIC, N.J. 178 Market Street	GR 2-6387
PHILADELPHIA, Pa. 19122, 1214 N. 5th St.	Tel. PO 3-4818
PHILADELPHIA, Pa. 19141 — 4925 Old York Rd.	Tel. GL 5-9586
PITTSBURGH, Pa. 15203, 1307 E. Carson Street	HU 1-2750
SAN FRANCISCO, Calif. 94115, 1826 Divisadero St.	FI 6-1571
WAPPINGERS FALLS, N.Y. 12590, Hildon Hollow Apts.	914-297-0261
WATERBURY, Conn. 06710 — 555 Cook St.	PL 6-6766
WORCESTER, Mass. 01610, 144 Millbury Street	SW 8-2968
IRVINGTON, N.J. 07111, 1082 Springfield Avenue	274-6444
YOUNGSTOWN, Ohio 44503, 309 W. Federal Street	RI 3-0440

HUMAN RIGHTS for SADŪNAITĖ & LITHUANIA

Pabaltiečių Žygyje už Žmogaus Teises, Washington, daugelis dalyvių nešė tokius plakatus. Plakatai ant storo popieriaus, 61 cm per 91 cm. Tokį plakatą galima įsigyti siunčiant bent įokią auką Lietuvių Katalikų Religinei Šalpai, 351 Highland Boulevard, Brooklyn, N.Y. 11207, Aukos nurašomos nuo J.A.V. mokesčių.

REDAGUOJA OFELIJA BARSKĖYTĖ, 6640 S. TALMAN AVE., CHICAGO, IL 60629; TELEF. (312) 476-1974

Pabaltiečių jaunimo demonstracijoje rugsėjo 24 d. padegama rusų vėliava netoli sovietų ambasados Washingtono, D. C.

MIELI SKAITYTOJAI!

Štai jau ir kitas "Akademinės Prošvaisės" numeris. Spalio mėnuo nepasizymėjo studentiškom naujienom, tai šis numeris yra daugiau informacinis. Vienas universitetinis lietuvių klubas (Loyolos) tikrai padarė man staigmeną, kai studentai neraginami atsiųsti naujos valdybos sąrašą ir veiklos aprašymą. Ačiū, Asta! Būtų įdomu ir, manau, net naudinga sužinoti, ką kiti klubai da-

ro, ne tik Chicagoje, bet ir kituose miestuose. Tad lauksiu...

Sekantys mėnesiai pasižymės suvažiavimų ir stovyklų gausumu. Tad planuokite jau dabar važiuoti. Studentiška dvasia labai lengva apsikrėsti. O išpūdžius aprašykite "Akademinės Prošvaisės".

Sėkmės!

Ofelija

LOYOLOS UNIVERSITETO CHICAGOJ LIETUVIŲ KLUBO VEIKLA

Sekmadienį, spalio 2 d., įvyko Loyolos universiteto Lietuvių klubo piknikas Lighthouse parke, Evanstone. Jame dalyvavo apie 15 studentų iš Loyolos, o taip pat atvyko į svečius apie 10 lietuvių klubo narių iš Northwestern universiteto. Pasitaikė puikus oras, ir visi studentai praleido smagų popietį gamtoje, žaisdami futbolą ir linksmai kalbedamiesi. Taip pat įvyko Loyolos lietuvių klubo 1977—1978 mokslo metų valdybos rinkimai, kuriuos pravedė praėjusių metų klubo pirmininkas Gedas Grinis.

Klubo pirmininke buvo išrinkta Regina Plikaitytė, vicepirmininku Tomas Jaselskis, o sekretore Asta Grinytė. Lietuvių klubo globėjas Dr. Jaselskis taip pat dalyvavo ir visiems studentams su-

ruošė skanią vakarienę. Buvo tartasi apie ateinančių metų veiklą. Lapkričio 4 d. įvyko Loyolos universiteto tradicinis Preziden-

Studentai ateitininkai klausosi draugovių pranešimų SAS metiniame suvažiavime, Chicagoje spalio mėn. 28 d.

TRUMPOS BANGOS

• Šiaurės Amerikos Lietuvių studentų sąjungos suvažiavimas įvyks lapkričio 24 - 27 dienomis Clevelande, Bond Court Hotel (777 St. Clair Avenue). Numatyta įdomi programa: susirinkimas, naujos valdybos rinkimai, šokiai, banketas. Važiukime! Chicagoje informacija gaunama pas Mildą — 476-1875.

• Studentų ateitininkų sąjungos (SAS) Centro valdybos ruošiamas "Gatdeamus" bus išleistas šį pavasarį. Visi studentai ateitininkai prašomi prisidėti. Informacijų reikalu kreiptis į G. Reinytę 4040 W. 105th pl. Oaklawn, Ill. 60453.

• Sveikiname naują advokatę Rimą Skorubskaitę. Sėkmės ateities darbuose!

• Šeštoji tautinė skaitytojų stovykla vyks sausio 2 - 14 dienomis Australijoje. Nenusiminkite, jeigu negalite į ją važiuoti, nes šeštoji tautinė stovykla JAV įvyks prie Worcester, Massachusetts 1978 metais rugpjūčio 13 - 25 d.

• Naują Kanados lietuvių jaunimo Sąjungos valdybą sudaro: Paulius Kuras — pirmininkas, Kęstutis Vilis — vicepirmininkas, Nijolė Gverzdytė — sekretorė, Rita Vilienė — informacijai, Jurgis Valaitis — ryšiniui su Kanados Vakarais, Vytas Valaitis — išdininkas, Zita Bersėnaitė — ryšiniui, Marius Gudinskas — politinių darbų koordinatorių.

PEDAGOGINIAME LITUANISTIKOS INSTITUTE

Šių metų ketvirtį Pedagoginiame lituanistikos institute, Chicagoje, yra 48 studentai: I kurse — 24, II — 12, III — 12. Šiuo metu dėstoma lietuvių kalba — dėsto E. Songienė ir A. Simaitienė, lietuvių literatūra — A. Simaitienė ir Petersonienė, bendrinė lietuvių kalba — kun. J. Vaišnys, psichologijos ir pedagogikos pagrindai — Br. Juodelis, lietuvių istorijos problemos — S. Girmis, lietuvių liaudies poezija — St. Petersonienė, fonetika ir fonologija — R. Kinka, žurnalistikos pagrindai — kun. J. Prunskis. Paskaitos būna Jaunimo centre šeštadieniais nuo 9 v.r.

Asta Grinytė

te balius, kuriame dalyvavo didelis skaičius lietuvių klubo narių. Atrodo, jog šitie bus geri metai lietuvių klubui, nes visi nariai mielai bendrauja ir kartu nuosirdžiai ruošiasi dirbti.

Studentai Saulius Cyvas iš Clevelando ir Tadas Klimas dabar iš Cicero įrodo, kad nėra nieko skanesnio už "hamburgerius".

Nuotr. J. Kuprio

Pabaltiečių jaunimo eiseną į sovietų ambasadą Washingtono, D. C., rugsėjo 24 d.

Nuotr. Dailio

Pabaltiečių studentų susitikimas su Washingtono policija antisovietinėse demonstracijose.

Nuotr. Dailio

STUDENTŲ ATEITININKŲ SĄJUNGOS METINIS SUVAŽIAVIMAS

Studentų ateitininkų sąjungos (SAS) metinis suvažiavimas įvyko spalio 28 — 29 dienomis Chicagoje. Suvažiavimo atstovai iš Akrono, Bostono, Chicagos, Clevelando, Detroito, Toronto ir kitur.

Praeitų metų valdyba sutiko pasilikti dar vienerius metus, bet su kai kuriom pakaitom. Chicago pasiliks koordinacijos centras

su valdyba: Saulius Girmis — pirmininkas, Kęstutis Sušinskas — vicepirmininkas, Jonas Juozėvičius — išdininkas ir Ofelija Barskėytė, Vida Naujalytė, Grasilda Reinytė ir Danutė Saliklytė — sekretorės. Clevelandas sutiko ruošti metinį suvažiavimą ir tvarkyti užsienį. Detroitas ruoš vasa-

ros stovyklą, o Toronto — pavasario kursus. Tikim, kad ir 1977 — 78 metai bus sėkmingi!

III MOKSLO IR KŪRYBOS SIMPOZIUMO PROGRAMA JAUNIMUI

III Mokslo ir kūrybos simpoziumas ne tik svarbus įvykis mokslininkams, bet ir studentams. Simpoziumo metu bus diskutuojamos, kurios turėtų sudominti visus studentus. Ypač bus diskutuojama, kaip profesoriai gali padėti studentams ir kokios pagalbos studentai nori iš jų. Ši tema bus dis-

kutuojama ketvirtadienį, lapkričio 24 d., 9 v. v. Jaunimo centre, Chicagoje.

Studentai! Pasinaudokite šia proga ir pasakykite savo nuomonę šia tema. Dalyvaukite gausiai!

Rūta Sušinskienė

ST XAVIER KOLEGIJOS LIETUVIŲ KLUBAS CHICAGOJE

St. Xavier Lietuvių klubas jau veikia antruosius metus. Jo valdybą sudaro: dr. Algis Norvila — moderatorius, Grasilda Reinytė — pirmininkė, Udo Schaeffer — vicepirmininkas, Ann-Marie Jagiella — sekretorė.

Šiais mokslo metais mes rengiame "Lietuviškų šiaudinių"

kursus, kuriuose dėsto klubo sekretorė. O ateityje planuojame surengti lietuviškas kūčias, šventę Vasario 16 ir suruošti lietuvių dieną mokyklos pavasarinėje šventėje. Šaukiame susirinkimus mažiausia kartą į mėnesį ir per juos bandomė supažindinti narius ne vien tik su Lietuvos kultūra ir istorija, bet ir jos dabarti-

"ATEITIES" ŽURNALO PREMIJOS

"Ateities" žurnalo vakaras įvyko spalio 29 d. Chicagoje. Šiame vakare buvo įteiktos žurnalo premijos 19 — 30 metų amžiaus jaunimui ir moksleiviams. Studentų poezijos premijas laimėjo poetas: už laisvų eilių poeziją Zilvilė Bilaišytė iš Evanstono, Ill., už rimuotų eilių poeziją Jolanta Malerytė iš Haifos, Izraelio. Už prozą premija atiteko Tadas Klimas iš Rochesterio. Pirmą premiją už straipsnį laimėjo Petras Kisielius iš Cicero, o antrą Viktoras Nakas iš Birminghamo. Pirmą premiją už veiklos aprašymą laimėjo Grasilda Reinytė iš Oaklawn, Ill., o antrą — Ramunė Kubiliūtė iš Chicagos. Pirmoji premija už veiklos fotografijas atiteko Jonui Kupriui iš Cicero, o antra — Vitai Musonytei iš Oaklawn. Už iliustracijas premiją laimėjo Petras Sandanavičius iš Brooklyno, N. Y. Sveikinam visi kūrybingi studentai, o mecenatams ačiū už įvertinimą.

ne padėtim. Mūsų klubas skiria nuo kitų lietuvių klubų tuo, kad iš mūsų 15 narių tik keli nariai yra lietuviškai kalbantys. Vienas iš mūsų klubo didžiausių norų būtų turėti lietuvių "albos" kursus, kurie praverstų vien tik klubo nariams, bet ir kiti galėtų juos lankyti. Jau esame pasirašę vieno mokslininko ir vieno patyrusio kunigo pagalbos. Laukiame jų palankaus atsakymo.

Grasilda Reinytė